NATIONAL HANDLINGSPLAN FOR TEKSTILER

Notat: Markedsdialog om initiativ 1.2 – Udbredelse og skalering af Sektorsamarbejdet om Tekstiler

Dette notat tager afsæt i National Handlingsplan for Tekstiler, som blev lanceret den 2. oktober 2026. Yderligere information omkring handlingsplanen findes på www.tekstilhandlingsplan.dk.

En stor del af handlingsplanens aktiviteter og indsatser vil blive gennemført på baggrund af udbud og der gennemføres en struktureret markedsdialog forud for de kommende udbud.

I markedsdialogen ønsker vi input til leverancer, prioritering, organisering og den mest hensigtsmæssige gennemførelse. Det skal hjælpe konsortiet bag handlingsplanen med at afgrænse opgaverne og stille præcise krav i kommende udbud. Konsortiet består af Dansk Mode & Textil, Lifestyle and Design Cluster og TRACE. De første udbud forventes klar inden udgangen af 2026, og de første aktiviteter forventes igangsat i 1. kvartal 2027.

PROBLEMET SOM INITIATIV 1.2 SKAL LØSE

Sektorsamarbejdet om Tekstiler blev etableret i 2022 som en neutral og forpligtende platform, hvor virksomheder og andre aktører på tværs af tekstilværdikæden arbejder med fælles målsætninger for cirkulære forretningsmodeller, cirkulært design og genanvendte materialer. Underskriverne rapporterer årligt om deres fremdrift, og samarbejdet har accelereret den cirkulære omstilling og skabt erfaringer med fælles data og prækompetitivt samarbejde.

Udfordringen er at omsætte dette grundlag til en bredere, målbar forandring i sektoren. Deltagelsen og datadækningen skal øges, og resultaterne skal i højere grad kunne bruges til at prioritere og dokumentere tiltag. Arbejdet er ofte forankret i bæredygtighedsfunktioner, mens design, produktudvikling, indkøb, salg og virksomhedsledelser ikke i samme omfang er involveret. Samtidig mangler mange virksomheder praksisnær støtte til at udvikle og afprøve cirkulære løsninger med en tydelig forretningsmæssig værdi.

Initiativet skal også løse en bredere udfordring: Udviklet viden, afprøvede metoder og erfaringer skal komme hele den danske tekstilbranche til gode og ikke kun de virksomheder, der har underskrevet Sektorsamarbejdet. Nye aktiviteter skal derfor bygge på og supplere

eksisterende data og erfaringer samt hidtidige projekter og tilbud.

FORMÅLET MED INITIATIV 1.2

Formålet er at udvikle Sektorsamarbejdet om Tekstiler fra primært at være et netværk til en bredere, datadrevet platform for fælles implementering og forretningsudvikling. Gennem ny viden, benchmarking, korte kompetenceforløb og afgrænsede piloter skal virksomheder lettere kunne omsætte cirkulære ambitioner til beslutninger og praksis med blik for både reduktion af tekstilproduktion og -forbrug og forretningsmæssig værdi.

Indsatsen skal bidrage til, at flere virksomheder rapporterer sammenlignelige data, at både ledelse og flere fagfunktioner engageres, at fagfolk opbygger kompetencer i strategisk produktdesign, så produkters levetid forlænges og at afprøvede løsninger og læring deles bredt. Sektorsamarbejdet skal fortsat give plads til fortrolig, prækompetitiv videndeling blandt underskrivere, samtidig med at generelle resultater, værktøjer og metoder bliver tilgængelige for hele sektoren.

FORELØBIGE LEVERANCER

Sektorsamarbejdets løbende sekretariatsfunktion, herunder koordinering af underskrivere, rekruttering, relationer, strategi og den eksisterende rapporteringsproces, er forankret hos Lifestyle and Design Cluster og indgår ikke i de kommende udbud. Markedsdialogen fokuserer på mulige eksterne leverancer. Som udgangspunkt er der identificeret nedenstående mulige leverancer, der skal kvalificeres og eventuelt justeres på baggrund af markedsdialogen.

1. **Praksisnære og korte kompetenceforløb i strategisk produktdesign:** Udvikling og gennemførelse af efteruddannelsesforløb for især designere, produktudviklere og andre medarbejdere med indflydelse på produktbeslutninger. Forløbene skal koble design for længere levetid og cirkularitet med materialer, produktion, værdikædeforståelse og virksomhedens forretningsmodel. De skal bygge videre på eksisterende relevante uddannelsestilbud, metoder og forsknings- og udviklingsprojekter. Der skal være tydelige læringsmål, afprøvning i virksomhederne og dokumentation for anvendelse i praksis på tværs af relevante funktioner. Det forventes, at mindst 100 fagfolk gennemfører forløb.

2. **Fælles dataindsigt og branchedashboard:** Videreudvikling af måder at omsætte Sektorsamarbejdets eksisterende og kommende dataindberetninger til anvendelig indsigt og anonym benchmarking, eventuelt gennem et nationalt dashboard for cirkulær omstilling. Det bør undersøges, hvordan virksomheder kan sammenligne

fremdrift med relevante segmenter, identificere datamangler og prioritere tiltag. Opgaven kan omfatte brugerbehov, metode, datakvalitet, visualisering og formidling. Fortrolighed, repræsentativitet, begrænsning af dobbeltrapportering og rettigheder til data er centrale forudsætninger. Det skal afklares, hvad der kræver ekstern udvikling, og hvad sekretariatet håndterer.

3. **Pilotforløb og formidling af dokumenteret læring:** Udvikling og afprøvning af korte, afgrænsede pilotforløb med virksomheder om cirkulære forretningsmodeller, strategisk produktdesign og andre reduktionsrelevante tiltag. Piloterne skal have tydelige leverancer, forretningsmæssig relevans og målepunkter for både praksisændringer og potentiel miljøeffekt. De skal reducere risikoen ved at afprøve nye løsninger og kunne resultere i åbne cases og værktøjer, som andre organisationer kan anvende som inspiration. Mulige temaer kan eksempelvis være reparation, gensalg eller samspil mellem produktdata og cirkulære services. Valg af temaer og grænserne til eksisterende projekter ønskes kvalificeret igennem markedsdialogen.

KENDTE RAMMER

Målgruppe og samarbejdspartnere:

Målgruppen er danske mode- og tekstilvirksomheder i forskellige størrelser, segmenter og led af værdikæden, herunder SMV'er, frontløbere, større volumenaktører samt genbrugs-, genanvendelses- og servicevirksomheder. Indsatsen skal række ud over ESG- og CSR-funktioner til ledelse, design, innovation, produktudvikling, indkøb og salg. Relevante samarbejdspartnere kan være uddannelses- og forskningsinstitutioner, brancheorganisationer, arbejdsmarkedets parter, teknologileverandører og aktører bag eksisterende innovationsprojekter.

Budget:

Det samlede budget for initiativ 1.2 i perioden 2026 til 2029 er 6.500.000 kr. Heraf er 11 % øremærket til TRACE Impact Framework, TRACE Data Space og revision. Der er desuden afsat midler til konsortiepartnerens projektledelse og den eksisterende sekretariatsfunktion. Det beløb, som konkret kan udbydes til eksterne leverancer, er endnu ikke fastlagt. Sekretariatsfunktionen er forankret hos Lifestyle and Design Cluster og indgår ikke i de kommende udbud.

Ansvarlig konsortiepartner:

Lifestyle and Design Cluster

Tidslinje:

Sektorsamarbejdet har eksisteret siden 2022. Skaleringen efter den nye strategi igangsættes i 1. kvartal 2027, indledningsvis med fokus på konkrete pilotforløb. Dataarbejdet kan igangsættes medio 2027, mens et muligt branchedashboard tidligst forventes igangsat ultimo 2027 eller primo 2028. Kompetenceforløb i strategisk produktdesign forventes gennemført i 2028 og 2029.

Forventede indikatorer, effekter og målsætninger:

Forventede indikatorer:

1. Antal og andel virksomheder, der indberetter data og anvender dashboardet aktivt
2. Antal gennemførte pilotforløb med dokumenterede praksisændringer og offentliggjort læring
3. Antal dokumenterede reduktionstiltag eller prioriteringsbeslutninger, der er truffet på baggrund af fælles data og pilotresultater

Forventede effekter:

1. Mere koordineret og datadrevet brancheomstilling
2. Styrket dokumentation af progression og bedre grundlag for strategiske beslutninger efter affaldshierarkiet
3. Flere virksomheder udvikler produkter med længere levetid og bedre muligheder for vedligeholdelse, reparation, genbrug og genanvendelse
4. Reduceret klima- og miljøaftryk og styrket konkurrenceevne inden for cirkulære løsninger

Sektorsamarbejdets strategi sigter mod mindst 50 aktive underskrivervirksomheder og 50 associerede, datarapporterende virksomheder frem mod udgangen af 2029, større ledelsesdeltagelse og mindst to prækompetitive piloter årligt. Disse strategiske mål er ikke i sig selv krav til en kommende leverandør. Konkrete leverancemål og målemetoder fastlægges som led i udbudsprocessen.

SAMMENHÆNG MED ØVRIGE INITIATIVER

- Initiativ 1.1 om EU-parathed: Fælles værktøjer, læring og virksomhedsbehov skal kunne bruges på tværs, uden at kompetencetilbud dubleres.
- Initiativ 1.3 om reparationsinfrastruktur: Erfaringer fra relevante piloter og cirkulære forretningsmodeller kan bidrage til bedre reparationstilbud.
- Initiativ 2.2 om fremtidens tekstilinfrastruktur: Data om, og erfaringer med, brugen af genanvendte materialer og værdikæder kan kvalificere indsatsen.

DETTE ØNSKER VI INPUT TIL

Markedsdialogen skal bidrage til at kvalificere både indholdet, prioriteringen og organiseringen af initiativet. Vi ønsker særligt deltagernes perspektiver på følgende spørgsmål:

1. Hvordan bør kompetenceforløb i strategisk produktdesign afgrænses, så fagfolk kan omsætte læringen til konkrete beslutninger om levetid, materialer og cirkulære produkter? Hvilke eksisterende forløb og værktøjer bør der bygges videre på?
2. Hvilke målgrupper og undervisningsformater bør prioriteres for at få både ledelse og relevante fagfunktioner med? Hvordan kan forløbene omsættes til konkrete ændringer i design, indkøb og produktudvikling, og hvordan dokumenteres anvendelsen bagefter?
3. Hvilke data og benchmarkingsfunktioner vil give størst værdi for både den enkelte virksomheds beslutninger og et samlet brancheoverblik? Hvordan sikres brugbar sammenligning på tværs af segmenter, datakvalitet og fortrolighed, uden at virksomhederne pålægges unødig dobbeltrapportering?
4. Hvilke pilottemaer og udvælgelseskriterier vil give størst læring om skalerbare, forretningsrelevante cirkulære løsninger og reduktion? Hvordan kan korte forløb dokumentere implementering, økonomi, mulig miljøeffekt og resultater, som andre virksomheder kan bruge?
5. Hvordan sikres det, at offentligt finansierede metoder, værktøjer og resultater fra kompetenceforløb, dataarbejde og piloter kommer hele branchen til gode? Hvordan omsættes erfaringerne til troværdige cases og formater, der også kan anvendes i Sektorsamarbejdets bredere kommunikation, uden at fortrolige oplysninger deles?
6. Hvilke eksisterende projekter, data, forskningsresultater og samarbejder bør indsatsen trække på?
7. Hvilke faglige kompetencer og samarbejdspartnere er nødvendige for henholdsvis kompetenceforløb, dashboard og piloter? Bør aktiviteterne udbydes samlet eller i selvstændige opgaver?